

Metodiskais materiāls interešu izglītībā

Interešu izglītības joma, apakšjoma	Mūzika, STEM joma - jaunrade, audio ieraksti un producēšana
Metodiskā materiāla nosaukums	Jaunrades procesa veicināšana audio ierakstu procesā.
Metodiskā materiāla forma	Nodarbības apraksts
Pedagoga vārds, uzvārds	Rūta Ķergalve
Mērķauditorija	STEM Mūzikas jomas pedagogi, audzēkņi
Vecumposms (<i>ja attiecas</i>)	9. - 12. klase
Tēmas aktualitāte attiecīgajā jomā	Lai veicinātu vispusēju jauniešu muzikālo attīstību, nepieciešams pievērst uzmanību jaunrades procesa veicināšanai, Mūsdienās skaņas radīšana un apstrāde digitālajā vidē kļuvusi par nozīmīgu daļu gan radošajās industrijās, gan jauniešu pašizpaušmes kultūrā. Arvien vairāk mūziķu, producentu un satura veidotāju savos darbos izmanto digitālos instrumentus, skaņu ierakstus un dažādus ikdienas trokšņus, veidojot unikālu skaņējumu, kas atspoguļo apkārtējo vidi un laikmetu.
Metodiskā materiāla mērķis	Izprast skaņas avotu dažādību un lomu skaņdarbā. Iemācīties ierakstīt, importēt un rediģēt skaņas Logic Pro vidē. Apgūt programmas pamatfunkcijas: ieraksts, audio rediģēšana, efekti, miksēšana. Radīt radošu, īsu skaņdarbu, izmantojot vairākus skaņu slāņus.
Metodiskā materiāla apraksts	1. Ievads – skaņu pasaule 0–15 min Saruna par skaņu apkārt mums. Piemēri: ielas troksnis, telefona vibrācija, krēsla čīkstoņa. Diskusijā tiek apspriests, kā šos trokšņus var pārvērst mūzikā 2. Projekta sagatavošana 15–25 min. Atver Logic Pro, izveido jaunu projektu. Izskaidro, kas ir „Tracks” un „Software Instrument”, „Audio Track”. (File → New Project → Empty Project). Izvēlēties „Software Instrument”. Pievienot vēl divus „Audio Tracks” (viens trokšņiem, viens akustiskajam instrumentam).

	<p>3. Trokšņu sagatavošana (ierakstīti telefonā) 25–40 min. Jaunieši izmanto telefonā ierakstītos trokšņus (vēlams 2–3 dažādus). Importēšana: Finder → velc audio failu uz Logic Pro projektu. Trim: izvēlies failu, nospied Command + T griešanai.</p> <p>4. Akustiskā instrumenta ieraksts 40–55 min Ieraksta īsu fragmentu ar pieejamu instrumentu (piem., ģitāra, ukulele, klavieres, bungas). Ierakstīšana: Izvēlēties Audio Track, Ieslēdz „Record Enable” (sarkans punkts) R lai sāktu ierakstu.</p> <p>5. Software instrumenta izmantošana 55–75 min. Izvēlēties virtuālo instrumentu (piem., sinti, sitaminstrumentu loop utt.). Demonstrē MIDI klaviatūru vai „Musical Typing” (Command + K). Library (Y) → izvēlēties Software Instrument (piem., Alchemy, Drum Kit Designer). Record (R) lai ierakstītu MIDI.</p> <p>6. Skaņu rediģēšana un efekti 75–95 min Skaņas apvienošana un balansēšana. Tiek demonstrēts, kā pievienot efektus (EQ, Reverb, Delay). Mixer (X) → Inserts → Audio FX → izvēlies efektu. Var izmantot Automation (A) lai pielāgotu skaļumu un panorāmu.</p> <p>7. Kompozīcija un struktūra 95–110 min. Apvieno visus skaņu slāņus: – ievads (trokšņi), – attīstība (software instruments), – noslēgums (akustiskais instruments). Mērķis – ~1 min skaņdarbs ar sākumu, vidusdaļu, beigu sajūtu. Var izmantot Arrange Window → pārvieto un sargrupē audio klipus. Loop (L), Fade Tool (⌘ + Shift + Drag), lai mīkstinātu pārejas.</p> <p>8. Skaņdarba eksportēšana un refleksija 110–120 min. Noklausās katra darbus, apspriež, kas izdevās. Izskaidro, kā saglabāt gala failu. (File → Bounce → Project or Section → PCM (WAV) vai MP3)</p>
Nepieciešamie resursi (<i>ja attiecas</i>)	Studija ar aprīkojumu - dators ar programmatūru Logic Pro, telefons/diktafons audio ieraksta veidošanai, akustiskie instrumenti ieraksta veidošanai, atbilstošs mikrofons. Austiņas vai skaļruņi.
Plānotais rezultāts	Radīts vismaz viens 1 minūti garš skaņdarbs apvienojot dažādus skaņu avotus, slāņus. Veicināta prasme darboties mūzikas apstrādes programmatūrā Logic Pro

	Veicinātas jauniešu sadarbības prasmes skaņdarba radīšanas procesā.
Metodiskā materiāla praktiskais pielietojums	Materiālu iespējams izmantot praktiskās muzicēšanas nodarbībās, nodarbības vēlamais garums - 80 min
Datums	27.10.2025